

Minnesdag. Håller vi på att glömma bort Förintelsen?

HISTORIENS MEST BRUTALA FOLKMORD

Det som möjliggjorde Förintelsen var orden "den gruppen tillhör inte oss som nation". I dag kan vi höra samma sak från extremister, och på nätet frodas antisemitiska konspirationsteorier.

För 75 år sedan befriades fångarna från ondskan i koncentrations- och arbetslägret Auschwitz-Birkenau. Trots att det är en tid sedan befrielsen kommer sårerna aldrig att läka.

Det som möjliggjorde Förintelsen var orden "den gruppen tillhör inte oss som nation". Orden uttalades högt av nazisterna och fascisterna. Orden blev till politik och politiken resulterade i ett av de mest brutala folkorden som genomstrukturerat historien. Idag kan vi höra samma saker från extremister, och på internet slår antisemitiska konspirationsteorier ut i full blom. När det gäller konspirationer kring exempelvis covid-19,

Det är svart på vitt att vi som mänsklighet inte lär oss hur dessa vidrigheter traumatiserat ...

invandring är det ofta en slutsats som dras från den yttersta högerkanten. "Allt är judarnas fel" Förintelseöverlevaren Hédi Fried skrev i sin bok (Frågor jag fått om Förintelsen) hur viktig roll skolan har att motverka hat och att kunskap glöms bort.

Från boken: "Förintelsen har hänt. Blir den glömd kommer den att hända igen. Därför ska skolan se till att barnen känner till historien, in i minsta detalj, hur det gick till i Tyskland mellan 1920 och 1945."

I Dokumentärfilmen "Kassören i Auschwitz" säger Dr Efraim Zuroff i engelsk-svensk översättning: "Det har varit så

Förintelseöverlevaren Hédi Fried har vikt sitt liv åt föreläsa och skriva om sina erfarenheter. FOTO: NAINA HELEN JÄMA/TT

många tragedier sedan dess, liknande Förintelsen, att detta aldrig igen har blivit meningslöst".

Folkmord som begrepp myntades av den polsk-judiska juridikprofessor Raphael Lemkin 1944 och användes vid Nürnberggrättegångarna efter förintelsen för att beskriva det brott som begåtts av axelmakterna. Historien är full av exempel på folkmord som de ottomanska folkorden på armenier/greker/assyrier och syrier. Mellan 1900 till 2000 talet begicks det 25 olika folkmord. Folkmord har be-

gåtts innan 1900-talet och pågår än idag. Vi kunde alla läsa om ISIS folkmord på olika grupper i Syrien och Irak. En sak förener alla folkmord: det är brott mot mänskligheten och ska endast tolkas så.

Under andra världskriget arresterades över 100 000 homosexuella människor och det skulle dröja till år 2002 innan dessa offer fick en officiell ursäkt av Tyskland.

Hatet gentemot HBTQ-personer, förtrycket mot samerna och koncentrationsläger i Kina för muslimer. Det är svart på

vitt att vi som mänsklighet inte lär oss av hur dessa vidrigheter traumatiserat våra medmänniskor, både genom historien och nutid.

Upprepandet av tomma, men vackra ord måste få ett slut.

Delvis behöver man tidigarelägga utbildningar kring tolerans i skolan, och en annan viktig aspekt i det hela är civillikage. Vi kan inte vänta på att någon annan höjer sin röst, utan du måste våga vara den som är obekvämt och ifrågasätter diskriminering.

Du som läser detta; hade du själv kommit undan år 1933-1945 även om du kanske inte är nazismens allra första måltavla?

Ted S. Nilsson

Milou Lindeberg, föreläsare

Daniel Lernhede, föreläsare

Christian Jeppesen, föreläsare

Mira Malm-Kelber, föreläsare

Maria Hind Allas, föreläsare

Debatt 3

Poliikertystnad:
Ordet, det så mäktiga ordet

DEMOKRATI

Politiker och potentater:
Huka er inte i bänkarna när ni får kritik på debattsidan.

Säkert finns det politiker och andra potentater som känner sig utpekade och misstänkliggjorda på denna sida. De må så vara men då infinnes sig frågan varför makt-havare alltför sällan väljer att svara för sig. Utmärkta möjligheter till genmäle finns!

Politiker: Låt gräsrotter, medborgare och väljare ta del av era genmälen.

Undertecknad och säkert många med mig upplever meningsutbytet och den demokratiska debatt som äger rum på denna sida som både uppfriskande och upplysande. En sida som för övrigt är en av lokaltidningarnas mest lästa.

Så, politiker och potentater huka er inte i bänkarna och göm er inte bakom en mur av tystnad! Låt gräsrotter, medborgare och väljare ta del av era genmälen.

Till sist vänder oss till våra värderade insändarredaktörer. Ni har förhoppningsvis inte rödpenan utan demokratis vita gäspenna i er hand.

Ronny Larsson
Kvistalånga

Adolf Hitler år 1936.
ARKIV/AP/TT

Judeutrotning.
Skänk pengar eller för historien vidare

Minnesdagen. Hur kunde Hitler göra som han gjorde?
Glöm inte Förintelsens minnesdag, i dag den 27 januari.
Skänk pengar eller berättat om ni har något minne av detta.

Ett exempel att skänka till är Micael Bindefelds Stiftelse till minne av Förintelsen med adress: www.https://bindefeldstiftelse.se/

En läsare

Förintelsen. Vi minns offren och måste lära oss av historien

ANTISEMITISM OCH VÅLDSBEJAKANDE IDEOLOGIER

I tider av antisemitism, främlingsfientlighet och våldsbejakande ideologier, är lärdomar kring nazismens framväxt och dess yttersta konsekvenser viktigare än någonsin.

I dag, den 27 januari, är 76 år sedan som Förintelselägret Auschwitz-Birkenau i Polen befriades. Kvar i lägret fanns då drygt 7 500 människor, en av dem var Otto Frank, far till den världsberömda dagboksförfattaren Anne Frank.

Auschwitz var det största koncentrations- och förintelselägret och blev centrum för Förintelsen av den judiska befolkningen. Sammanlagt fördes 1,3

miljoner människor dit och hade de inte mördats vid ankomsten, skulle detta ha varit en av de större städerna i Europa.

Det går inte att förklara Förintelsen på ett entydigt sätt, har Förintelseöverlevaren Hedi Fried sagt, men vi måste fortsätta att ställa frågor.

Ju fler frågor vi ställer, desto närmare kommer vi någon form av förståelse. I dessa tider av antisemitism, främlingsfientlighet och våldsbejakande ideologier, är lärdomar kring nazismens framväxt och dess yttersta konsekvenser – Förintelsen – viktigare än någonsin. För även om historien inte upprepar sig så har den en tendens att rymma.

Den 27 januari har varit en internationell minnesdag för Förintelsens offer

Anne Franks dagbok finns bevarad. FOTO: PHILIP MARCELLO/AP/TT

sedan 2005. I år uppmärksammar FN-föreningen dagen i samarbete med Stadsbiblioteket genom ett digitalt samtal om Kristianstadsförfattaren Mari Larssons första svenska bok om Anne Frank – "jag vill inte ha

levt förgäves". Du kan ta del av samtalet på bibliotekets och FN-föreningens sociala media.

FN-föreningen har också tagit initiativ till en digital föreläsning för kommunens skolor kring antisemitism, av medarbetaren i Malmö stad, Mirjam Katzin. Vi hoppas den kommer att lyssnas på av lärare och elever i våra skolor.

Jan Lindelöf ordförande i Kristianstads FN-förening

Jan Lindelöf
ordförande i Kristianstads FN-förening